

3132.
Nousiainen.

Nousiaisten rahalöytö, josta oli notii-
si pääkaupungin lehdissä kesäkuun 1 p. 1895,
että rakennusmestari Grönlund Turussa oli
talteen saanut omistamastaan maatilasta Nou-
siaisten pitäjässä suuren joukon hopearaho-
ja. Samana päivänä lähetti valtioarkeologi
sähkösanoman Turun kuvernöörille aarten kor-
jaamisesta ja läksi itse seuraavana päivä-
nä Turkuun, jossa myös sanotun rakennus-
mestarin luona sai haltuunsa mainitun löy-
dön. Samalla kertalla kävi valtioarkeologi
itse löytöpaikassa, josta kertoo seuraavaa:

»Hirvijoen eli Nousiaisten jokilaakso
näyttää maaneelta soukalta lahdelmalta,
joka on ulottunut ylemmäksi Nousiaisten
kirkkoa. Tuon jokilaakson partaalla likel-
lä kirkkoa ovat sekä Mäeksmäki että Palmu-
mäki, joista on löytöjä S.M.Y:lle tullut.
(kun kansakoulun perustusta kaivettiin).
1/3:nes kilom:ä alempana kirkkoa laskee
Hirvijokeen pohjoispuolelta Murioja. Tuon ojan
itäpuolella, noin $\frac{1}{2}$ km. ojan suusta on
Koljolan kylä ryhmässä. Samassa ryhmässä
oli ennen myös Nikkilän talo Muriojan sil-
lan korvalla, mutta on nyt siirretty $\frac{1}{2}$
km. ylemmäksi ojan länsipuolelle. 35 as-
kelta alempana mainittua siltaa on ojan länsi-
puolelle tänä keväänä rakennettu Nikkilän
talon uusi riihi, jonka kohdalta rahalöy-
tö tuli ilmi. Jo ennen joulua 1894 ja
kevättalvella 1895 kiskottiin rautakangilla
jäätynyt turvekerros rakennettavan riihen
kohdalta ja ajettiin kuormittain talon
peltosaroille, jotka ulettuvat ojan rin-
teeltä länteenpäin. Sen saran länsipuoli-
sesta päästä, joka kaa riihen pohjoispään

3132.
Nousiainen.

kohdalta, ruvettiin keväällä löytämään rahoja noin 4-6 jokaisesta kuormaläjästä. 4/5 koko aarteesta keräsi talon palvelustyttö Miina Paveen; 14 muuta henkeä loput. Joitakuita rahoja löyttiin myös riihen koilliskulmalta, jolla kohdalla aarre siis on mahtanut olla saven ja turvekerroksen välillä. Vähän jälkeen valtionarkeologin käyntiä paikalla 3/6 95 kynnettiin pelto, johon etsiminen päättyi. Paikka sanottiin ennen olleen merenä ja laiva hukkuneen ojan (riihen) seuduilla. Nikkilässä muistettiin muinoin olleen hyvin rikas isäntä ja emäntä. Aarnihauta sanottiin olevan vähän ylempänä. Etupramin Heinilän mäessä ojan itäpuolella. Koko löydöstä, joka painoi 2,179 grammia, maksettiin 501 m. Kts. Valtionarkeologin kirjettä 22/6 95 N° 1444 Turun kuvernöörille. Nikkilän talon omistaja on rakennusmestari Grönlund Turussa. Verif.

1. Hopeinen hevosenkengänmuotoinen rintasolki; varras poikkileikkaukseltaan kolmikantinen ja koristamaton (sileä); napit fasettimuotoiset, päältäpäin katsottu on niihin muodostunut ristintapainen ; palkinen leveä kanta on orneerattu: .

2. D:o d:o, varras d:o; napit spiraalikierteiset ja koristetut pilkuilla ja santeleilla; helmillä; palkimen kanta särkynyt ja neliönmuotoisilla pilkuilla koristettu. yksipisteisillä kolmiosisiraateilla.

3-4. Kaksi d:o d:o, varras d:o; napit spiraalikierteiset, vähän koristetut; palkimet puuttuvat, toisesta on jällellä ainoastaan palkimen kantarengas.

5. Hopeinen rannerengas viidessä kappalessa. Päät liittyvät spiraalikierroksilla toisiinsa; kehä, pilkku- ja kolmiosisiraatteja;

3132.

Nousiainen.

- kussakin jälkimmäisistä on yksi santahelmi (vrt. rannerenk. n:o 37).
6. Spiraalikierteinen hopeasormus leveällä kannalla. Kannassa kaksi suoraa harjannetta ja kolme santahelmiriviä.
7. D:o ; kahdessa kappaleessa . Kannassa yksi harjanne, pilkku- ja kolmiokoristeita.
8. Kappaleita hopeasta kaula(ketjusta samaa tyyppiä kuin Hauholta ja Hämeenlinnan maaseurakunnasta löydetyt. (Suomen museo 1894 N° 6-7 ja Finskt museum d:o ja n:o 3090 Museon luettelossa). Tässä on ainoastaan 4 rengasta , neljä ketjunpätkää (joista 3 niin kuin viitatussa lehdessä kuvassa 3 ja yksi niinkuin kuvassa 2), sekä bysantinolainen raha, joka riippuu eräästä renkaasta. Ketjunpätkät t. liitteet eivät ole tässä vierekkäin, vaan peräkana.
9. Kolme hopearengasta ympyräisestä vartaasta. Kaksi ovat keskeltä paksuimmat ja lienevät sormuksia.
10. Soljenpalkimen kanta hopeasta; orneerattu konsentrisilla kehillä, kolmioilla, joissa kussakin santahelmiä y.m.
11. Kahdeksan hopearihman katkelmaa eri paksuutta; yksi katkelma on punottu kahdesta rihmasta.
12. Kymmenen hopeakappaletta, osaksi soljenpalki-

3132.
Nousiainen.

mia (2), osaksi arv. sormuksesta (yksi leveän kannanpuolikas), osaksi isosta ontelo-helmestä (1 fragmentti) ja osaksi muita levyjä varraskatkelmia (6 kappaletta).

Hopearahoja kuuluu tähän löytöön 1,475 eheätä tai ainoastaan vähän rikki ja 213 isompaa tai vähempää fragm. kappaletta s.o. yhteensä 1,688 kappaletta.

3133.

J. Kaupin keräys 29/IX 1895. Verif. kirje ja asemapiirros.

Pielisjärvi.

1. Kourutalтта. Pit. 129, lev. 44 ja paks. 17 mm.
2. Tasataltta. Pit. 102, lev. 30 ja paks. 15 mm, terä pilaantunut. Molemmat löyd. peltoa kyn-täissä Ikolan niemestä Matti Louhelaisen maalta.

Juuka.

3. Tasataltta. Pit. 97, lev. 53 ja paksuus 19 mm. Löyd. Antti Lehikäisen pellosta.
4. Tasataltta. Pit. 63, lev. 32 ja paksuus 16 mm. Löyd. Kaisa Takkusen pellosta (Antti Lehikäisen torppa).
5. Tasataltta. Pit. 81, lev. 40 ja paksuus 27 mm. Löyd. kauppias Hallusen pellosta Kirkonkyläsä.
6. Tasataltta. Pit. 99, lev. 49 ja paksuus 30 mm.